

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága a dr. Marosi Tibor pártfogó ügyvéd által képviselt felperesnek a dr. Helmeczy László ügyvéd által képviselt I.r. és II.r. alperesek ellen közalkalmazotti jogviszony megszüntetése jogellenességének megállapítása iránt a Fővárosi Munkaügyi Bíróságnál 31.M.2161/2006. szám alatt megindított és másodfokon a Fővárosi Bíróság 55.Mf.638.040/2007/5. számú ítéletével jogerősen befejezett perében az említett másodfokú határozat ellen a felperes által benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán a 2010. május 12. napján megtartott tárgyaláson meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Legfelsőbb Bíróság a Fővárosi Bíróság 55.Mf.638.040/2007/5. számú ítéletének felülvizsgálati kérelemmel nem támadott rendelkezését nem érinti, egyebekben hatályában fenntartja.

A felperes pártfogó ügyvédjének díját 10.000 (tízezer) forintban, és 2.500 (kettőezer-ötszáz) forint áfában állapítja meg, melyet az állam visel.

A felülvizsgálati eljárás illetékét az állam viseli.

I n d o k o l á s :

A felperes keresetében a közalkalmazotti jogviszonya megszüntetése jogellenességének megállapítását, és az ahhoz fűződő jogkövetkezmények alkalmazását kérte.

A Fővárosi Munkaügyi Bíróság 31.M.2161/2006/15. számú ítéletével a felperes keresetét elutasította, és az alperesek részére 20.000 - 20.000 forint perköltség fizetésére kötelezte. A felperes pártfogó ügyvédjének díjazását bruttó 15.000 forintban állapította meg.

A munkaügyi bíróság által megállapított tényállás szerint a felsőfokú végzettséggel rendelkező felperes 1998. július 1-jétől állt a II.r. alperessel közalkalmazotti jogviszonyban, operátori munkakörben, besorolása F. fizetési osztály 8. fizetési fokozatába történt.

A II.r. alperes rektora 2004. évben a költségek kb. 80 millió forintos csökkentését írta elő. Ennek végrehajtására intézkedési terv készült, mely a főfoglalkozásúak és a részmunkaidősök számának 20-20 %-kal történő csökkentését, és a nyugdíjas foglalkoztatás megszüntetését tűzte ki célul. A II.r. alperes a felperes közalkalmazotti jogviszonyát a Kjt. 30. § (1) bekezdés b) pontja alapján 2004. szeptember 20-ától kezdődő 2005. április 18-áig terjedő felmentési idővel szüntette meg. Az indokolás szerint az éves költségvetési személyi juttatások csökkentése miatt a felperes további foglalkoztatására nincs lehetőség. A Kjt. 30. § (3) bekezdése alapján nincs a képzettségének megfelelő felajánlható munkakör. A felperes keresetét a Fővárosi Munkaügyi Bíróság 4.M.4459/2004/13. számú ítéletével elutasította, mely határozatot a Fővárosi Bíróság 49.Mf.29.559/2005/2. számú végzésével hatályon kívül helyezett, és a munkaügyi bíróságot a per további

tárgyalására és újabb határozat hozatalára utasította. Indokolása szerint az elsőfokú bíróság súlyos eljárási szabályszegést követett el, amikor figyelmen kívül hagyta, hogy a II.r. alperes perbeli jogképességgel nem rendelkezik, ennek ellenére vele szemben ítéletet hozott. A végzésben a másodfokú bíróság megállapította, hogy a felmentés indoka megfelel a Kjt. 30. § (1) bekezdés b) pontjában foglaltaknak, azonban az elsőfokú bíróság nem derítette fel a tényállást abban a körben, hogy a Kjt. 30. § (3) bekezdésében foglalt munkakör felajánlási kötelezettségének a munkáltató eleget tett-e. A megismételt eljárásban a munkaügyi bíróság megállapította, hogy a felperes munkaköre elsőfokú végzettséget igényelt, F. fizetési osztályban, főiskolai végzettséget és szakképzettséget igazoló oklevélhez kötött volt. A felperesnek a felmentést megelőzően másik munkakör nem került felajánlásra. A felperes által, számára felajánlhatónak megjelölt két munkakör közül a könyvtár-raktáros munkakörrel kapcsolatban a munkaügyi bíróság megállapította, hogy az a felmentéskor betöltetlen, a felperes korábbi F. fizetési osztályba tartozó munkaköréhez képest alacsonyabb volt, középiskolai végzettséget igényelt, ezért az ő képzettségének nem felelt meg. A K.T. adminisztrátor munkakörével kapcsolatban utalt a 33/2000. (XII.26.) OM rendelet 2. számú mellékletében foglaltakra és arra, hogy az ezen munkakörben alkalmazott közalkalmazott besorolása D fizetési osztályba történt. A Kjt. 61. § (1) bekezdése d) pontja értelmében ebbe a fizetési osztályba kell sorolni a középiskolai végzettséget igénylő szakképesítéshez kötött munkakört, tehát a felperes által megjelölt adminisztrátori munkakörhöz sem kellett elsőfokú végzettség. Az elsőfokú bíróság által levont jogkövetkeztetés szerint a felperes részére nem volt megfelelő felajánlható munkakör, a II.r. alperes a Kjt. 30. § (3) bekezdésében foglaltakat nem szegte meg, a felperes felmentése tehát jogszerű volt. A felperes fellebbezése folytán eljáró Fővárosi Bíróság 55.Mf.638.040/2007/5. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét a per főtárgya tekintetében az I.r. alperessel szembeni kereset elutasítására nézve helyben hagyta, míg a II.r. alperes ellen benyújtott kereset tárgyában a pert megszüntette, és az ítéletet hatályon kívül helyezte. Egyebekben az ítéletet részben megváltoztatta, az alpereseknek járó perköltséget nem érintve a pártfogó ügyvéd munkadíját bruttó 21.600 forintra felemelte, az alperesek részére 6.000 - 6.000 forint másodfokú perköltséget állapított meg. A másodfokú bíróság indokolása szerint az elsőfokú bíróság a felmentés indokának valósága tekintetében, valamint a Kjt. 30. § (3) bekezdésének alkalmazására nézve a tényállást helytállóan tárta fel, és arra alapítottan ezekben a kérdésekben helytálló ténybeli és jogi következtetéssel hozta meg az érdemében megalapozott döntését, azt lényegében helyes indokai alapján hagyta helyben. A másodfokú bíróság hivatkozott arra, hogy a Felsőoktatásról szóló 2005. évi CXXXIX. tv. 148. § (7) bekezdése, bár a II.r. alperes létrehozásáról rendelkezett, azonban tekintetében nem valósult meg az Államháztartásról szóló 1992. évi

XXXVIII. tv. 88. § (3) és (5) bekezdésében megfogalmazott törvényi elvárás. Megállapította, hogy a II.r. alperes jogképességgel nem rendelkezett, ezért az ellene benyújtott kereset tárgyában a pert a Pp. 157. § (1) bekezdése szerint alkalmazandó Pp. 130. § e) pontja alapján megszüntette, és egyben e körben az ítéletet hatályon kívül helyezte.

A felperes felülvizsgálati kérelmében a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését, elsődlegesen a keresetének megfelelő határozat meghozatalát, másodlagosan az eljárás bíróságok új eljárásra, és új határozat hozatalára utasítását kérte. Álláspontja szerint jogszabálysértő rendelkezés, hogy a jogképességgel nem rendelkező II.r. alperes számára az eljárás bíróságok perköltséget állapítottak meg, miután az elsőfokú bíróságnak - a Pp. 64. § (2) bekezdése alapján - a perből el kellett volna bocsátania a II.r. alperest. A felperes felülvizsgálati érvelése szerint jogszabálysértő az ítélet, mert elfogadhatatlan, hogy a II.r. alperes nem az intézkedési terv szerint járt el. Hivatkozott arra, hogy a munkáltatónál 24 közalkalmazott jogviszonyát szüntették meg, melyek közül egyedül ő nem volt nyugdíjas. A szervezeti egységében 16 fő dolgozott, ebből 3 nyugdíjas volt, de a II.r. alperes az ő munkaviszonyát szüntette meg, a nyugdíjasok munkakörben tartása mellett. A felperes álláspontja szerint az elsőfokú bíróság nem tett eleget a hatályon kívül helyező végzés előírásának, mely szerint tisztázni kellett, hogy milyen betöltetlen munkakörök álltak rendelkezésre. Ezzel ellentétben a bíróságok csak az általa megjelölt két munkakört vizsgálták. Sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság elégnék tartotta annak értékelését, hogy a munkakörök milyen fizetési osztályba voltak besorolva. Ezzel szemben a felperes álláspontja szerint a fizetési osztály besorolás nem a munkakörhöz szükséges iskolai végzettséggel egyenlő. A felperes érvelése szerint, mivel a T.F.K. önálló jogképességgel nem rendelkezett, ezért az egyetem egészében kellett volna vizsgálni a számára felajánlható munkaköröket. Kifogásolta, hogy ez eljárás bíróságok figyelmen kívül hagyták, hogy az alperes a jogsértést a tárgyaláson elismerte, amikor 2-3 havi átalánykártérítést ígért neki, ha a keresetétől eláll. A felperes vitatta a pártfogó ügyvéd részére megállapított díj jogszerűségét, figyelemmel arra, hogy a hatályon kívül helyezés után a bíróság még öt tárgyalást tartott. Az alperesek felülvizsgálati ellenkérelmet nem nyújtottak be.

A felülvizsgálati kérelem nem alapos.

Alaptalanul sérelmezte a felperes a felülvizsgálati kérelmében a II.r. alperes számára megállapított perköltséget. Helytállóan fejtette ki a másodfokú bíróság, hogy a perköltség vonatkozásában nincs jelentősége annak, hogy a II.r. alperesnek nincs jogképessége, mert a felperes keresetére a jogi képvisellel rendelkező II.r. alperesnek nyilatkoznia kellett, amelynek perköltségét a peresztés felperes - a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján - viselni köteles.

Alaptalan a felperes felülvizsgálati érvelése abban a körben, hogy az eljáró bíróságok nem értékelték az intézkedési tervben foglalt rendelkezéseket. Az intézkedési terv vonatkozásában az eljáró bíróságok törvénysértés nélkül következtettek arra, hogy az abban foglaltak nem minősültek olyan, a munkáltatóra nézve kötelező tartalmú előírásnak, melyek megsértése önmagában a felperes részére átadott felmentés jogellenességét eredményezte volna (másodfokú ítélet 4. oldal, 4-6. bekezdés). Nem megalapozott a felperes azon felülvizsgálati érvelése, mely szerint az eljáró bíróságoknak az I.r. alperes egésze vonatkozásában vizsgálnia kellett volna a felajánlható munkaköröket. Helytállóan fejtette ki a jogerős ítélet, hogy a peres eljárásban a munkáltató úgy nyilatkozott, hogy nem volt olyan munkakör, amelyben a felperest a jogszabály szerint tovább lehetett volna foglalkoztatni. A felperes ezzel szemben nevezte meg azokat a munkaköröket, amelyeket - álláspontja szerint - részére fel kellett volna ajánlani. Az eljáró bíróságok törvénysértés nélkül vizsgálták a felperes által megjelölt két munkakört a Kjt. 30. § (3) bekezdésének alkalmazhatóságával összefüggésben, mellyel a hatályon kívül helyező másodfokú végzés előírásának is eleget tettek. A Kjt. 61. § (1) bekezdése értelmében a közalkalmazotti munkakörök az ellátásukhoz jogszabályban előírt iskolai végzettség, illetve állam által elismert szakképesítés, szakképzettség, doktori cím, tudományos fokozat, valamint akadémiai tagság alapján fizetési osztályokba tagozódnak, az f) pont szerint az F fizetési osztályba a főiskolai végzettséget és szakképzettséget igazoló oklevélhez kötött munkakör tartozik. A felülvizsgálati előadással szemben helyes az eljáró bíróságok álláspontja, hogy a felperes által megjelölt betöltetlen munkakörök vizsgálatakor az azokhoz tartozó fizetési osztályt értékelték és abból az előírt végzettségre, szakképzettségre következtettek. Nem megalapozott a felperes érvelése, mely szerint az alperes a jogsértést elismerte azzal, hogy részére átalánykártérítést ajánlott fel a keresetétől való elállás esetére. Az elsőfokú bíróság a Pp. 355. § rendelkezése szerint egyeztetést kísérelt meg a felek között, mely nem vezetett eredményre. Ennek során az I.r. alperes - esetlegesen a további peres eljárás elkerülése érdekében - belátása szerint nyilatkozhatott úgy, hogy a felperes milyen anyagi követelését tudja elfogadni. Ezt a nyilatkozatát azonban egyezségi ajánlatként, jogelismerésként nem lehet kiterjesztően értékelni.

Alaptalanul sérelmezte a felperes a felülvizsgálati kérelmében a pártfogó ügyvéd részére megállapított díj mértékét. A másodfokú bíróság a pártfogó ügyvéd munkadíját az elsőfokú bíróság által megállapított összeg 50 %-ával felemelte, a másodfokú munkadíjat pedig a 7/2002. (III.30.) IM rendelet alapján határozta meg, melyek mértéke az ügy bonyolultságával, és a pártfogó által kifejtett tevékenységgel arányban álló volt.

Az eljáró bíróságok a rendelkezésre álló peradatok helyes, okszerű, életszerű értékelésével és a logika szabályainak megfelelően a Pp.

206. § (1) bekezdése megsértése nélkül hozták meg ítéletüket. Azt a szükséges tartalommal és terjedelemmel indokolták [Pp. 221. § (1) bekezdés], ezért a felülvizsgálati kérelemben hivatkozottak jogszabálysértés megállapítására nem adtak módot. A kifejtettekre tekintettel a Legfelsőbb Bíróság a jogerős ítéletnek – a II.r. alperes vonatkozásában a per megszüntetéséről rendelkező – felülvizsgálati kérelemmel nem támadott részét nem érintette, egyebekben a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

A felperes képviselőjét ellátó pártfogó ügyvéd díját az ügyben még irányadó 7/2002. (III.30.) IM rendelet 5. § (3) bekezdés alapján az állam viseli. A felülvizsgálati eljárás illetékét az adott ügyben még irányadó 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 14. §-a értelmében az állam viseli.

Budapest, 2010. május 12.

Dr. Tallián Blanka s.k. a tanács elnöke, előadó bíró dr. Mészárosné dr. Szabó Zsuzsanna s.k. bíró, dr. Hajdu Edit s.k. bíró
A kiadmány hiteléül: Nné tisztviselő